

BÁCSKA.

50-75.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Az ultimátum hatása.

Irta: **Egy 67-es.**

Zombor, 1905. szept. 28.

Mit akartak elérni azzal a császári ultimátummal? A gonosz tanácsadók fejében vajjon micsoda agyrémek jártak ördögtáncot, hogy az öreg királyt ilyen lépésre, a magyar alkotmányon ilyen határozott megsértésére reá vették?

Más céljuk nem lehetett, minthogy a magyar nemzetet megszegyenyítsék és megfélemlítsék. Megszegyeníteni az egész világ előtt és önmaga előtt! Tudtára adni ennek a népnek, hogy senki, semmi, hogy alkotmánya, szabadsága, akarata, nézete, véleménye nincs; hogy csak azért él, azért létezik, mert az Isten véletlenül — mint más páriát is — megteremtette; célja és rendeltetése egyedül az, hogy hűséges szolgája legyen az osztrák hatalomnak s mukkanni se merjen, még akkor sem, ha a hátából szíjját vágnak, vagy ha kegyetlen marokkal a szívet tépik ki.

„Nesztek, ez az én akaratom! Vagy meghajoltok, vagy nyomor és szenvedés lesz az osztályrésztetek.“ Így szólt a király s a modora még a szónál is élesebben ezt fejezte ki: „marsch.“

A gonosz tanácsosok azt várták, hogy erre a császári parancsra a megszegyenyítés mellett a magyar nemzet nagyon meg fog ijedni. Frappáns hatást vártak. Azt hitték, hogy a magyarok, ahányan vannak, annyifelé fognak szerte-szét szaladni gyáva nyulak módjára. Ezt gondolták ők, az osztrák tanácsosok, bölcsen elfelejtkezvén, hogy ők szoktak a magyar elöl futni.

Az osztrákok fegyvere rendesen visszafelé sül el; nagy hengegessel céloznak vele, nagy durranással lőnek vele s aztán megszaladnak, mert a háborusdinak vereség lett a vége.

Igy történt ez most is!

Az ultimátum hatása csakugyan frappáns és általános volt. Ámde ellenkezőt eredményezett, mint amit a gonosz indulatu és kicsavart eszű tanácsosok reméltek.

Először is absolute nem sikerült a magyar nemzetet megszegyenyíteni sem önmaga, sem a nagyvilág előtt. Ha valakit indokolatlanul, ok nélkül és jogtalanul megsértenek, annak nincs oka szégyenkezni. Keserűség támadhat a szívében, de szégyenérzet nem. Ellen-

kezőleg, büszkén emelheti fel a fejét, amelyet a porba akartak alázni, mert az ítélet csak az ő javára dőlhet el. Szimpatitát a jogtalan megalázás senki előtt sem kelthet; hanem igenis szimpatitát kelt a jogtalanul megalázott. Az Isten fiát mennyi megaláztatás érte. Rugdosták, csufolták, arcul köpték és fel is feszítették! És mégis Istennek a fia és mégis imádja millió és millió ember.

Az a kérdés azonban, hogy hátha sikerült a megfélemlítés?

Nos hát, ez épen nem sikerült. Véletlenül, az Istennek különös kegyelméből a magyar ember olyan, hogy sokat elvisel, elszenved, sokat megbo-csájt, mert nagylelkű, de megijedni nem ijed meg. A rövid eszű tanácsosok elfelejtették a multat, elfelejtették azt a sok esetet, amikor a magyarokra rá akartak ijeszteni s amikor a manőverüknek mindig hátkiporolás lett a vége. Nem, a magyar nem ijed meg és nem fél. Nincs is oka reá, mert az igazságot el lehet nyomni, arcul lehet csapni, jó időre el lehet nyomni, de megsemmisíteni nem lehet. Az igazságnak, ha

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Spanyolország — Portugália.

(Vértesi Károly legújabb utleírása.)

(Folytatás.)

Madrid zaja, kavargó néparadata után kivezet bennünket szerző két királyi Tuskulánumba, Escoriálba és Aranjuezbba.

Escoriál hatalmas méreteivel imponál és szerző szerint a megjárásához 4 nap volna szükséges. II. Fülöp építtette és rekompenciációként egy szt. Lőrinc napján lerombolt st. quentini templom helyett építtette szt. Lőrinc tiszteletére, de azért is, hogy az inkvizició rátapadt szennyét magáról itt lemossa. Zárdát állít mellé és abban magának puritán egyszerűségű lakosztályt rendez be, hogy ott engeszteljen az oktalanul kiontott véért.

Itt nyugszik ő is, mint nagy elődje V. Károly, mint több utódja és a legutolsó királyi halott XII. Alfonz, a mostani király atyja. Valamennyi a rothasztó helyen keresztül tér siri nyugalmára s lesz belőlük pácoit münia.

Nagy körülményességgel ismerteti az

ódon épületet, annak műkincsekben gazdag, remek templomát, könyvtárának milliókat érő relikviát s bevonja egész cikkét a komoly reminiscenciák patinás zománcával.

De „post nubila Phoebus“ a sirlboltok siri esendjéből, komorságából átugrunk napfényes, csillogó derűbe.

Aranjuez! Ah! a szép napok! Spanyolország szíve, a szívek derítője!

V. Károly vadászkastélya, bálterme, színháza és örömtanyája volt e még ma is végtelen kies kis oázis, hol az uralkodói, nagyhatalmi gondok szüneteltek s aki ott volt, az csak örömeinek élt. Ezernyi galans kalandok hazája. A lombok között az énekes madarak csattognak, a csókok csattanása, szerelmesek sóhaja, a kielégített szerelmi mámor diadalujjongása hangzik szerte, a me-rengő lélek képzeletében.

Azt mondja Károly bátyánk, hogy költő-lélek sokat irhat minderről. No én azt hiszem, hogy elég az ő könyvét olvasnunk. Realitást is találunk abban. Neki is a kertben levő hitregetani nőalakoknál szebbek, mégis csak szebbek a pihegő női keblek. Szinte sajnáljuk letenni ez olvasmányunkat:

de hát most Toledóba kell mennünk. Még egyszer visszasírva az aranjuezi szép napokat — menjünk.

Toledó — Kasztília ősrégi városa, a spanyol városok közt valaha második — ma már csak romja a régi dicsőségnek. Eredetét a régi római időkre vezetheti vissza, mikor még a Toletum nevet viselte. Igazi arabs stylben épült város, szűk utcákkal, házai hárem és zárda jellegűek. Valamikor székhelye volt a kasztíliai királyoknak. Különben Spanyolország Esztergoma, primási székváros. A város legnagyobb csodájának, a világhírű székesegyháznak egy külön tárcát szentel szerzőnk. Hossza 130 méter, nagy harangja 178 métermázsa, a kórusa a világon a leg-szebb, azok favésése egyetlen a maga nemében, kincsei egyházi szerelvényekben milliókat érnek s ahogy azt szerzőnk leírja, hát bizony bámulatos szép is lehet.

A toledói alcazar (császári lak) gyönyörűségét élénk színekkel ecseteli és leg-szebbnek tartja a mor építkezés tekintetében az Alcantara hid toronykapuját, Toledó egyik kulesát. Remekbe készült a San Joan de los Reyes temploma, a gót építészet gyöngye is.

szenvédek és küzdelmek árán is, de okvetlenül győzedelmeskednie kell.

Az ultimátum hatása és eredménye tehát nem az osztrákokra kedvező, hanem áldásos reánk magyarokra nézve. Mert az a keserűség, amely a magyar szívet a király merevsége és ridegsége miatt eltöltötte, újabb erőforrásává és táplálójává válik a létünket biztosító rajongó hazaszeretetnek. A gyermek is, ha az apa indokolatlanul bántja, fokozottabb rajongással borul az édes anyja keblére, aki életet adott neki és táplálta, hogy az életét fenn is tartsa. Ez a természet törvénye!

És megerősödvé még jobban a hazaszeretetben, immár most megérti a magyar, hogy a gyakorlati politika válaszfalai dacára nem szabad gyűlölködni, nem szabad egymás ellen küzdenie, hanem közös erővel — ha időbe telik is és ha mérséklettel is — de végre meg kell sikeresen ostromolnia az ördög kapuját, be kell azt zuzni s elkergetni a sátánt, amely ime megtudta ejteni állhatatos gonoszságával az alkotmányos öreg királyt is.

Ha a magyarságot ez a hideg zuhany észre téríti, ha ennek hatása alatt helyre áll az egyetértés, ha komolyan, minden szélsőségtől óvakodva és a régi loyaltásban megmaradva, nemesen és higgadtan továbbküzdünk, ha így sikerül meggyőzni magát a királyt is a tanácsosai gonoszságáról, akkor nem is fogjuk sajnálni, hogy ez az eset megtörtént. Az ultimátum marad egy kellemetlen történelmi emlék, amely azonban hatásában Magyarországra áldásos volt.

Még egy őszinte szó az irodalmi társaságról.

Ha a vármegye régi lapjainak a Dugonics-társaság alakulásának idején megjelent számait nézzük, hasztalanul kerestünk bennök a szegedi vagy Csongrád vármegyei tintásujjuakhoz intézett őszinte szót, mely a helyi viszonyokat bizonyosan komolyan mérlegelő s ennek alapján bizonyos fokú közzükség kielégítésére törekvő alapítók komoly vállalkozását alaptalan guny cégtáblájának tűzné ki.

Honnan van tehát, hogy egyik laptársunk, a „Szegedi Híradó“ a még meg sem alakult, csak szervezkedő Bács-Bodrog vármegyei irodalmi társaságot első hallomásra, anélkül, hogy utána járt volna a társulás okainak és céljainak, a szomszédság jogán köteles illendőség félredobásával nevetségessé tenni igyekszik? Fel kell vetnünk a kérdést, mert ha nem a visszatorlás gunyolódik az epés, szomszédi tisztesség-tudás és általános igazságérzet nélkül szükölködő támadásban, akkor teljesen érthetetlen. Mert ha az őszinte szó szerint nagy Magyarország alig dicsekedhetik tiz-tizenöt valamire való íróval vagy poétával, ugyan miféle halhatatlanok alkotják a Dugonics-társaságot, mely Janeiró örömeire a világi társaságok tagságáról szerencsére el nem tiltott piaristák közreműködésével eztán is teljes joggal tarthatja meg felolvasó üléseit „a városi széképület közgyűlési termében diszes és előkelő közönség jelenlétében?“ Avagy nagy Magyarország tiz-tizenöt valamire való írója vagy poétája mind piarista s mind Szegeden székel? De mi a csudát keres akkor nagy Magyarországon az Akadémia, a Kisfaludy-társaság, a

Petőfi-társaság, a tudományos társaságokat nem is számítva, ha a valamire való írókból és poétákból nekik nem jut semmi? Ha pedig — s mi ezt hajlandóbbak vagyunk hinni — nagy Magyarország tiz-tizenöt valamire való írója vagy poétája az előbb említett társaságok egyikében vagy másikában foglal helyet, hol veszi akkor a Dugonics-társaság, melyben a helyi patriotizmusnak akkora öröme telik, az ő halhatatlanjait? Vagy talán „valahány fűzfaköltő és félreismert író tanyázik“ a tiszaparti metropolisban, az mind tagja a társaságnak, felolvas és „karácsonykor megjelenő kötetét rá-lőcsöli“ a közönségre „érdeme szerint?“

Nos, mi jobb véleménnyel vagyunk először is Magyarország írói karáról, mert nem valamire való, hanem jó írókat többet ismerünk a mai írónemzedékben, mint tiz-tizenötöt; de meg tudjuk érteni, sőt értékelni is képesek vagyunk vidéki irodalmi társaságok hivatását, tehát a Dugonics-társaságét is. Előbbi gondolatfűzésünk csak annyit akart megmutatni, mint fordítható vissza az alaptalan gunyolódás éle s hogyan csipkedhető meg vele olyan intézmény is, mely a gunyolódónak szívéhez nőtt.

Ha az alakulóban levő Bács-Bodrog megyei irodalmi társaságnak célját nézzük tiszta, valóságot láttató szemüvegen keresztül, akkor az alapítók törekvése nem szolgál rá, hogy közneveltség tárgyául kipécézzék, ellenkezőleg teljes méltányolást és hathatós támogatást érdemel. Avagy Janeiró szemében nem üdvös, nem pártolni való egy „vármegye s városai szellemi életének emelése, a nemzeti közművelődés elősegítése egy tisztán irodalmi jellegű

Toledó a tanuja a gót birodalom végleges bukásának is. A gyermekét elcsábító fejedelem ellen a boszuálló apa Tarik arab vezért hívja segélyül s a boszu eredménye a gót birodalom felosztása.

A fáradtságos napot pedig betetőzi szerző azzal, hogy lelkét pihenteti a sétatéren, hogy szemét annál jobban kifárasztja a toledói kétlábu rózsák szemlélésében. Igen irigylendő sista.

Érintve a híres és nevezetes don Quijoténak születési helyét, elvezet bennünket a kalifák volt sasfészkébe, Cordobába, mi bennünket magyarokat annál is inkább érdekel, mert ennek a városnak köszönhetjük a diszmagyart kiegészítő kordován eszmét.

Megmutatja nekünk legszebb maradványában „Nyugaton — Keletet“.

Ebben a cartagóiaktól alapított városban élt és tanított a híres Al Gebr arabs tudós, a szegény diákok fő inkvizitora, a róla elnevezett algebra feltalálója (Isten bocsássa meg a bűnét!) Itt született Seneca, Lucanus, sőt még a legokosabb rabbi Maimonides is.

E város az Spanyolországban, mely a mór építészet remekait legjobban megőrizte s

igazán tobzódhatunk azok szépségében, a Károly bácsi könyvét olvasva. Szent Rafael városa valóban szép, gazdag és felette érdekes lehet, de legszebb benne a mór építészet utolérhetetlen remeke a „mezquita“, melynek szerző hosszu és minden ízében élvezetes és értékes cikket szentel.

Amint a szerző is mondja, egy valóságos márványcsoda, melynek igaz mór jellegét még a spanyol keresztények sem tudták elrontani. Barbár kezekkel hozzányultak ugyan, romboltak benne oktalanul, csináltak benne templomot, kápolnákat, de V. Károly megállította a rombolást, halálbüntetéssel sújtva a kegyetleneket. Igaz, hogy az arab felépítve Allah templomát, azt Allah akarására hagyta, hogy úgy álljon és addig tartson, míg ő akarja, de ez az épület talán magát Allah-t is túléli s akarataiba csakis a legkatolikusabb katolikusok próbáltak belekontárkodni, Isten nagyobb dicsőségére s a művészet még nagyobb szégyenére.

Az Amajidák idejében e városban létezett 3000 mecsetből, 4300 minaretből, 900 nyilvános fürdőből, 80000 palotából csak ez maradt meg, de bőven kárpótol a többiért.

Nem is merem e cikket részletezni, mert ha az egészet leírnám, az is kevés. Ezt olvassa el az olvasó a maga érdekes eredetijében, akkor sejt valamit.

Oszlopszata az eredeti 2000 darabból ma már csak 1100 darabot mutat s még így is egy kővé vált pálmaerdő, mely a beáradó nap sugaraiban a szivárvány minden színében csillog, gyönyörködtet, elvakít, elszédít. Abd ur Rámánnak tudása, vasakarata és a keresztényektől rablott kincsek végtelen mennyisége tette lehetővé ennek a csodának a létrejöttét.

Szines, gyönyörteljes, bő és kimerítő képet nyújt szerzőnk ebben a cikkében, melyet magam is háromszor olvastam végig, hogy beképzeltelhessem magam a látottak pompájába.

Cordoba valamikor rengeteg területén fekszenek a régi Alcazár romjai. III. Abd ur Rámáu kedvenc háremhölgyének, Zahrának édenkertjéből származó maradványok. E kéjlak hozzávetőleges számítás szerint 825 millió frankjába került a szerelmes kalifának. Elég olcsó aranykalitka; s a madárka mégis bucsult benne, mert nem teljesült az az örült

társaságnak a magyar irodalom művelésére és pártolására és a magyar társasélet fejlesztésére irányuló működés által? Ebből pedig semmiféle erőltetett vagy nyakatekert visszas okoskodás nem olvashatja ki azt, hogy a leendő társaság halhatatlanosdit akar játszani — ami valóban megérdemelné a ki-pellengérezést — hanem igenis minden józan gondolkozású és a saját vidékének szellemi haladásán szeretettel csüngő ember örömmel fogja üdvözölni, úgy mint mi, az alakuló társaságnak azt a törekvését, hogy „a kulturérdekéért iránt való érzéket és érdeklődést fejlessze, állandóan ébren tartsa és üdvös tevékenységre bírja; hogy vármegyénk közönségét tudomány és művészszerében nevelje, műértés dolgában irányítsa és így a magyar könyv fogyasztóinak számát is megsokszorozza“.

Szükségesnek tartottuk ezt elmondani először azért, mert az alapítók eddig válasz nélkül hagyták a kirohanást, másodsor azért, mert a guny marólugát egy vármegyei laptársunk is bevette már, ő tudja miért.

Mi mindaddig előlegezzük a bizalmat a társaságnak, míg működése az alapszabálytervezetben kitűzött célra irányul. De meg lehet győződve szegedi laptársunk arról, hogyha a társaság halhatatlanosdára adja magát, mi leszünk az elsők, kik ha nem is a guny, de mindenesetre a legszigorubb kritika fegyverével támadunk ki ellene.

Addig azonban legyen a társaság újra meg újra üdvözölve.

Apatini kiállítás.

E hó 24-én, mint már előző számunkban említettük, nyílt meg Apatin községben a szarvasmarhadíjazással egybekötött házi-

ipari kiállítás. A kiállítást megelőző este, az apatini dalárda közreműködésével az ottani tantestület által rendezett szüreti mulatságon, előkelő és fényes közönség jelent meg, amelyen nemcsak a közönség intelligenciája, hanem a környékből a kiállításra besereglettek tulajdoni része is megjelent.

A mulatság igen kedélyes hangulatban a kora reggeli órákig tartott.

Még a szüreti mulatságon együttlévők nem is gondoltak a hazamenésre, mikor mozsarak dörgése között megkezdődött reggel 6 órakor a kiállítandó szarvasmarhák felhajtása, mely mintegy 9 óráig tartott el.

Dr. Steézt György apátplebános reggel 7 órakor fényes segédlettel ünnepélyes sztmisést tartott; mise után a közönség a tűzoltózenekar zenéje mellett vonult ki a kiállítás területére. Dr. Schmausz Endre Szabadka és Baja városok nyug. főispánja, a kiállítás védnöke szép beszéd kíséretében nyitotta meg a kiállítást.

A megnyitáson nagyon sok előkelő bácskai földesúr és az érdeklődő kiscgazdák száza jelentek meg. A kiállítás megnyitása után a megjelent vendégek elsősorban is a halászati kiállítást tekintették meg.

Az apatini halászmesterek saját készítményű halászati eszközei ügyes csoportosításban tárultak a nézők elé. A különböző rendszerű hálók a legprimitívibbtől kezdve, a varsák, csolnakok és miniatúr hajóminták megleptek.

A kiállításnak a legesinosabb és mindenesetre a legvonzóbb látivalója volt a zombori közönség előtt már ismeretes apatini kosárfonók szövetkezetének kiállítása. Szalon-, ebédlő-, iroda- és kerti berendezések, nádszövésű és vesszőszékek, dísz- és fűzfakosarak a legegyszerűbbtől a művészi tökéletességig. A tárgyak olcsók voltak. Nagyon sok vétel történt.

Szép volt az Osztapár községiek által kiállított szövő-fonó kiállítás, amelyért minden oldalról sok dícséretet kaptak.

Tarka-barka szőnyeget, ágytakarókat (tyillim), kötényeket (pregacsá), csipkéket és a szerb vászon név alatt ismeretes pókháló szövetet mutatták be. Egyes szőnyeg vagy takaró valóságos műdarab, de

mindamelletts ócsó, amelyen sokszor évekig eldolgognak, nagyon természetesen, hogy csak akkor, midőn a házi vagy mezei munka szünetel.

A legkevesebb kiállítója volt Apatin igazán speciális háziipari készítményének, a fapapucs és facipőnek. Az egészben mintegy 30—40 kiállító küldött készítményeiből, pedig éppen ezen cikkek azok, amelyből Apatinban több mint 200 család tisztességes mellékkeresetet nyer.

Délután 1 órakor az Andres-féle vendéglőben mintegy 250-en bankettre jöttek össze. A tósztok sorát Schmausz Endre nyitotta meg a királyra mondott felköszöntőjével. Utána dr. Steézt Schmauszra, a kiállítás védnökére, dr. Thim közegészségügyi tanácsos Latinovits Pál főispánra, dr. Frecot dr. Steéztre.

A kiállítás sikerén leginkább Kindl Ferenc róm. kath. s. lelkész buzgólkodott, aki semmi fáradságot nem kimélt, hogy a kiállítást teljes siker koronázza. Körültekintő gondosságával és a legapróbb részletekre kiterjedő figyelmével el is érte, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthette. A háziipari kiállítást Morecz Antal iparhatósági elnök kellő szakismerettel és szakszerűen állította össze.

A kiállítást délután 5 órakor zárták be. A kiállítás területét mindenki kellemes emlékekkel hagyta el. A rendezőség az elért eredménnyel méltán megelégedhetik, mert Bácskában ily nagyszabású háziipari kiállítást még nem igen láttunk.

A.

Előfizetési felhívás

a

„BÁCSKA“

XXVIII. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Égész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

kivánsága, hogy elhordják szeme elől a „Sierra Morena“ hegláncolatot.

Ellenben büszke lehet arra, hogy a tükör ösanyja ő volt. Medencékbe öntött hiányban bámulta csodás szépségét.

Szerzőnk azonban az ő utódait látta esténként sétálgatni a sétátéren s mint mondja némelyik paradicsomi szépségű. Bekukkant a cardobai kertudvarokba, a szépek szentélyébe, honnan édes illat árad, csengő kacaj hallatszik s amelyeknek rácsait epedő sóhajokkal ostromolják a hűség lovagok esdve a senorák láttára, holló fürteiknek csillogása, a szemükből szikrázó fekete gyémántok egy-egy sugára és egy csók édes méze után. És a hogy Károly bátyánk mondja, a türelem itt is rózsát terem.

Et nunc ad fortissimum. Szerző eddig mindig fokozza érdeklődésünket. Sejteni — sejtem, hogy valami nagyon szépet akar. Vajjon mi lehet az? Most már tudom. Megérkezünk Andaluziába!

Itt kövérebb a föld, zöldebb, bujább a rét, üdébb a levegő, illatosabb a virág, dalosabb a madár és szerelmesebb az ember. Tehát ide lyukadtunk ki!?

Andaluzia Spanyolország Szieliája, Bánátja, Kánaánja és paradicsoma, nemkülönböztetve a hétgráciának. Narancsligetek telve arany almával, olajfaerdők édes illatával, mirtusszal, babérral. Munka és költészet, való és varázs és minden, ami boldoggá tehet. Ez itt a paradicsom! Megakad a szemé a tüzes mandula szemeken!

És ennek a paradicsomnak a székhelye Sevilla — a „nemes, igen hű, daliás és legyőzhetetlen“ Sevilla — a szerelem városa.

Feniciai telepítvény, később gót fejedelmi székhely, az ariánusok Rómája és szt. Hermenegildnek, a gótok apostolának vesztőhelye. Szálló ige szerint Hercules alapította, Caezár kiépítette, III. Ferdinánd Krisztusnak megszerezte.

Sevillának büszkesége a híres Giralda, a nagyhirű székesegyház tornya, mely 114 méter magasra emelkedik a város háztengere fölé, róla mint térképen megrajzolva belátható a végtelenségig Sevilla és környéke. A torony mór építkezés, keresztények által magasítva, telerakva haranggal, melyeknek legöregebbje csak 10000 aranyba került 1588-ban. A templom belseje komoly és

méltóságos spanyol-gót izlésben készült, gazdag műkincsekben, ruhában, aranyban, ezüstben s a szerző maga is véli, hogy róla egy kötetet írni sem elegendő. Nagyságra, magasságra a világ összes templomai között a második helyet foglalja el.

Sevilla műkincsek tekintetében Spanyolország első városa, Murillo művészeti születésének bölcsője, kinek egymaga e város 99 képét őrzi. Legszebb alkotása is itt van: Szent Antal képe, melyről Gauthier Teofil francia költő akként nyilatkozott, hogy „a festés varázsa ennél tovább nem mehet, ez a képirás végső szava.“ — Azt hiszem, hogy aki Szent Antal kultuszát megkeresztelte, e képtől vehette ihletét.

Sevillának nevezetességei még Kolumbusz szobra, a Lonja ház, melyben a leg-híresebb spanyol felfedezők Magelhaes, Cortes, Vespucci Amerigó eredeti iratai őriztetnek; itt vannak Kolumbusz eredeti levelei, Cervantes iratai. Továbbá a Bourbonok híres Santelmo palotája az év 12 hónapját ábrázoló eredeti gobelinekkel és remek díszkertetel és különösen messze híru Alcázárja, melynek szerző egy külön élvezetes cikket szentel s

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

Városi ügyek.

Ösztöndíjpályázat. Zombor város tanácsa a Stebler-Blumenthal-féle ösztöndíj alapítványánál 1905/906 iskolai tanév végével folyósítandó és évi 50 koronával javadalmazott ösztöndíj állás elnyerése céljából folyó évi október hó 25-ig pályázatot nyit.

Kiházasítási segély. Zombor szab. kir. város tanácsa a város kezelésében levő Papházy Dömötör-féle leány kiházasítási alapítványból 12 görög keleti vallású szegénysorsu férjhezmenendő eljegyzett leányt, vagy ez év, esetleg múlt év folyamán férjhez ment leányt egyenként 84 korona kiházasítási segélyben fog részesíteni. Felhívja mindazokat, akik az említett segélyre igényt tartanak, hogy szegénységi és erkölcsi, valamint a m. kir. állami anyakönyvi hivatal által kiállított eljegyzési bizonyítvánnyal és esetleg házassági anyakönyvi kivonattal felszerelt folyamodványukat a városi tanácshoz címezve folyó évi október hó 31-éig nyújtsák be.

Pályázat. Zombor szab. kir. városnál megüresedett lovasrendőri állásra pályázat hirdettetik. Pályázni óhajtok a szabályszerűen és hatósági orvosi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket folyó évi október hó 5-ig Hauke Imre polgármester urhoz címezve kötelesek Listyevits Titusz h. rendőrfőkapitánynál személyesen benyújtani.

Városi költségelőirányzatok. Zombor szabad királyi város állandó választmánya az 1906. évi városi költségelőirányzatot, a kövezési alap költségvetését és a városi nyugdíjalap 1906. évi költségelőirányzatát megállapítván, az erre vonatkozó javaslat kapcsán folyó évi szeptember hó 24-től számított 15 napon át Gyurisits György városi főjegyző hivatalos helyiségében közszemlére kitétetett és ellene az észrevételek ugyanezen idő alatt a városi tanácshoz címezve beterjeszthetők.

Városi alapok kamatai. Zombor város törvényhatósági bizottsága elhatározta a folyó hó 21-én megtartott ülésén, hogy az általa kezelt alapok pénzeiből kiadott és kiadandó kölcsönök után a kamatlábat 1906. január hó 1-től 5%-ról 4%-ra szállítja

amely szerinte szépségben az Alhambrával vetekszik.

Lakóhelye volt a kegyetlen Péter királynak, kinek vérszomját csakis kegyenenője, Padilla volt képes csillapítani s aki önmaga felett mondott halálos ítéletet és decorum kedvéért saját köbe vésett fejét akasztatta fel a nép nagyobb épülésére.

Üde, kedves és felette gyönyörködtető cikkekre térünk most át — a mű triójára.

Spanyol tánc — sevillai nők. Elvászthatatlan ikrek. Amit eddig elevenet, pajzánt, kedélyeset visszazoritott szerzőbe tárgyainak komolysága, e két cikkben spontán, de elementáris erővel tör ki. Látszik, hogy Károly bátyánk többé már nem tudta magába visszatartani. Nem udvariasságból előzte meg a „sevillai nők,” a „Sevilla nevezetességei”-t vagy a „Sevillai Alcazár”-t, hanem az, hogy most már utat kell törni annak a felgyülemlett anyagnak, amit zár alatt tartani tovább nem lehet s ami már az előző cikkeken itt-ott felütötte a fejét.

Olyan ez, mint a menyasszony visszatartott esőjka — lopva is jó, de a legjobban esik, mikor esküvő után többé mi sem tilos.

le. Az erre vonatkozó határozat a városi kiadóhivatalban van közszemlére kitéve és ellene a netáni felebbezések a városi tanácshoz címezve szeptember 28-tól 15 napon át benyújthatók.

Építészeti szabályrendelet módosítása. Zombor város törvényhatósági bizottsága közhírré teszi, hogy folyó évi szeptember 25-én 258/kgy. sz. alatt hozott határozata, mellyel az építészeti szabályrendelet I. §-át a kórháztól a VII. szőlőtáblába vezető területnek a III. építkezési kerületbe bevonásával megfelelően módosította, a városi kiadóhivatalban közszemlére kitévette s ezen határozat ellen 15 napon át az esetleges felebbezések a városi tanácshoz benyújthatók.

H i r e k .

Október 6. A bács megyei, valamint a zombori függetlenségi párt értesült arról, hogy Zombor város törvényhatósága elhatározta október 6-ának évenként való megünneplését; ennél fogva a bács megyei, valamint a zombori függetlenségi párt a város által rendezendő ünnepély keretében Schweidel hős vértanu szobrára koszorút helyez. A bács megyei függetlenségi párt koszoruját Fernbach Károly országgyűlési képviselő, a zombori függetlenségi párt koszoruját pedig Buda y Gerő törvényhatósági bizottsági tag helyezi le.

Kinevezés. A földmivelésügyi miniszter Böröcz Mihály fizetéstelen segédmérnököt végleges minőségű fizetéses segédmérnökévé kinevezte.

Előléptetés. A m. kir. igazságügy-miniszter Pletikoszits Ágostont, a zombori kir. törvényszéki vizsgálóbíró mellé beosztott irnokot a XI. fizetési osztály 3. fokozatából ugyanazon osztály 2. fokozatába léptette elő.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Schwartz Mór bácsalmási és Seszler Samu zentai járásbírói irnokokat kölcsönösen áthelyezte.

A zombori műkedvelő fényképezők figyelmébe. A műkedvelő fényképezőknek folyó hó 24-én, vasárnap, tartott értekezlete elhatározta, hogy a kölcsönös megismerés és a fotografálásban való jártasság nagyobb mérvű megszerzése végett minden szombaton délután összejönnek. Ezen összejöveteleken szakszerű megbeszélések, bemutatók, előadások lesznek: a kezdőket bevezetik a fotografálás elemeibe, a haladóknak megmutatják az újabb eljárásokat s megis-

meretik őket az amatőrök körében mindinkább terjedő művészeti iránnyal. Az összejövetelekre külön meghívót nem bocsátanak ki, hanem az összejövetelek idejét és helyét a helyi lapokban teszik közzé s az összes amatőrök részvételét kérik. Az első összejövetel folyó hó 30-án, szombaton, d. u. 5 órakor lesz a felső kereskedelmi iskola kísérletező termében.

Állatorvos választás. Gerő Árpád okéri községi állatorvost Sajkásszentivánon hasonló minőségben megválasztották.

Megjutalmazott tanítók. Az alsóbaranya-bácsi ev. ref. egyházmegye a magyar nyelv sikeres tanításáért Jung Károly ujsóvári tanítót 200 kor., Mohácsy Béla ujsóváci tanítót 150 kor., Sehanik Henrik torzai tanítót 100 kor., Müller Sándor ujsóváci tanítót 50 kor., Krausz Gusztáv ósziváci tanítót 50 kor., és Hettesheimer Péter torzai tanítót 50 koronával jutalmazta.

Eljegyzések. Krizsán István m. kir. posta- és távirtda segéd tiszt eljegyezte özv. Koch Józsefné leányát, Mariskát. — Szárits Tamás Szabadka városi adó tiszt eljegyezte Kávay Jakab magyarkanizsai pénztárnok leányát, Erzsikét.

Hatósági mézárászékek. Ismeretes dolog, hogy tavaly a hallatlanul felémelt husarak ellen való védekezés céljából agilis polgármesterünk indítványára Zombor törvényhatósága elhatározta, hogy hatósági felügyelet alatt mézárászékeket állít fel. Nagyon természetes, hogy a mézárások mindent elkövettek, hogy a határozat végre ne hajtsák. A határozatot meg is felebbezték. A mézárászéket a város felállította és az igényeket ki is elégítette. Lejárva a terminus, a hatósági mézárászék megszűnt. Mézárások polgártársaink is engedtek merev álláspontjukból. Csak ezután érkezett le a miniszter döntése, mely szerint a közgyűlés által a hatósági mézárászék felállítására vonatkozó határozatát a felebbezések elfogadásával megsemmisítette azért, hogy a város a vállalkozó Neurer Keppich és Brankovits cégnek ingyen helyiséget és istállót adott és hogy a hatóság nem támogathat magán vállalkozókat az ugyanazon iparral foglalkozó polgárok rovására, és hogy a város mint erkölcsi testület ugyanezen okból nem nyereszkedhet. Több helyen van már az országban ilyen intézmény. Budapest székesfőváros is elhatározta, hogy 2 ily mézárászéket állít fel, amelynek költségeire 50000 koronát szavazott. Csodálatos! A belügyminiszter most a hatósági mézárászékek felállítását minden kommentár nélkül engedélyezi. — Zombor város törvényhatósága pedig büszke lehet, hogy egy gyakorlati eszméje be vált s több helyen alkalmazzák.

Pisztolypárbaj Ujvidéken. A „Matica” e hó 13-án tartott ülésén mint mi is megírtuk, kínos incidens történt. Ugyanis dr. Ilies Bránko ujvidéki ügyvéd és Tapavicza Momcsilló műépítész közt valami régebbi peres ügyből kifolyólag előbb erős szóváltás támadt, majd Tapavicza Momcsilló Ilies Bránkót a teremben inzultálta. A kínos ügynek lovagias uton folytatása lett. Ilies Bránko dr., Radivojević, a 70. gyalogezred ny. századosával és Micsatek Lajos dr. ujvidéki ügyvéddel Tapavicza Momcsillótól lovagias elégtételt kéretett, aki a maga részéről segédeitül Boross Jenő és Paukovits Aladár kir. törvényszéki jegyzőket nevezte meg. A segédek többszöri tárgyalás után pisztolypárbajban állapodtak meg. A feltételek a következők voltak: egyszeri golyóváltás, 25 lépés távolságról avante nélkül, légynélküli sima pisztolyokkal. A párbaj a füzes erdőben a megállapított feltételekhez képest ment végbe, de sebesülés nem történt. Felek nem békültek ki.

Ki tarthat fegyvert. Bács-Bodrog vármegye szabályrendelete szerint, aki hatóság vagy magános elleni erőszak, gyilkosság, rablás, zsarolás, lopás, avagy két ízben elkövetett orrvadászat miatt büntetve volt, avagy a felsorolt büntettek miatt jogerős határozattal vád alá helyeztetett, fegyvert nem tarthat. Aki ilyen embernek fegyvert kölcsönöz, azt 5 napi elzárással, 100 korona pénzbüntetéssel büntetik. A községekben és annak közelében a lövöldözés, a vagyon- és személybiztonság, ugy a köznyugalom érdekében, tilos.

Én ennek a két, illetve a „San Fernando téren” cíművel három tárcának a részletezésébe már épenséggel nem bocsátkozhatom, mert ehhez tehetségem sincs s így vele csak szégyent vallanék . . .

Ezt ugy kell olvasni, ahogy teljes egészében van. Feltámad itt a szerzőben az örökifju. A fiatakor élénkségével, tüzes lelkesedésével tele azoknak minden sora, minden betűje . . . A megifjodás pezsgővé teszi a vért és kitörnek azok az érzések, melyek már hamvadóban pihennek a kor, a tapasztalatok, a nyugalomvágy hűlő hamuja alatt.

Károly bácsi! Itt háromszor lemelem a kalapom.

Igazad van!

Az az agg, ki ifju bár, de meghal.

Mig szívemben egy dal zendül

Rózsáról és szerelemről,

Mig lelkemben

Száz érzelem

Pezseg, jön, megy, esd, vár —

Azt se tudom, hányadik év ez már . . .

Károly bácsi, menjünk vissza Sevillába!!!

(Folyt. köv.)

Dunaszabályozás. Érdekes munkálatok befejezéséhez közelednek ez időszert a Dunánál. Baja fölött a koppányi átvágásnál rövidesen befejezik a szabályozást. Tudvalevőleg a legveszedelmesebb, a legrosszabb része a Dunának egész Magyarországon a koppányi rész. Jégzajlás idején itt szokott a jég összetörölni és nem egyszer a koppányi jégtörődés okozza a Baja fölötti községek határán az árvíz veszedelmét. Ennek a bajnak akarják elejét venni az által, hogy a Duna medrét itt kiszélesítik. Ez által a jég könnyebben megy le és elhárul a Baja fölötti községekről a veszély. Ez okból már a kora tavasz óta dolgozik két állami kotrógép a koppányi átvágás fölött. Eddig 300 ezer köbméter földet emelt ki a két gép, úgy hogy ma már teljesen biztosítva van a jég könnyű letakarodása, mert az akadály el van hárítva. Egyik gépet egy gőzhajó hétfőn már el is szállította Bajáról Pancsovára, a másik gép még 12 napig dolgozik Baján és akkor a nagy munka teljesen be lévén fejezve, azt is elviszik Bajáról.

Megszökött sikkasztó. A szegedi rendőrség értesítése szerint a Pongrácz Mihály és társa szegedi bank- és pénzváltócég egyik tagja Pongrácz (Polyák) Mihály 32 éves bankbizományos többrendbeli család és sikkasztás elkövetése után megszökött. Az illető közép-termetű, arca kerek, bajusza kicsiny, barna, szeme sárga.

Ki akar egyéves önkéntes lenni?! Olvasóink között bizonyára akad olyan fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbehagyta s most a hároméves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debrecenben már évtizedek óta kiváló sikerrel működik az egész országban kitűnő hírnévnek örvendő Lichtblau-féle állami felügyelet alatt álló katonai előkészítési tanfolyam, melyen előkészítésre és foglalkozásra való tekintet nélkül rövid uton elnyerhető az egyéves önkéntesi jog. Értesítőt bárkinek ingyen és bérmentve küld Lichtblau Albert intézeti igazgató Debrecen. Születési év okvetlen közlendő.

Művészet — Irodalom.

„Bácsország.” A következő felhívás közlésére kértünk fel: A „Bácsország” előfizetőihez és olvasóihoz! Egy éve már annak, hogy a „Bácsország” utnak indult és nemcsak e megyében, hanem szélteben az egész országban, mint a vidék egyetlen illusztrált szépirodalmi lapja, a művelt olvasóközönség osztatlan rokonszenvét tudta kivívni. Kívívta pedig ezt éppen azért, mert jól ismeretesek azok a küzdelmek, amiket a vidéken egy ily szépen kiállított lapnak folytatnia kell, s hogy csak egy jobb ügybe vetett bizalom és a magyar irodalom fejlesztésének magas célja adhat erőt és bátorságot, hogy ennek a hazafias vállalatnak kitartóan szolgáljunk. A munkával és küzdelemmel eltöltött egy év, amely nagy anyagi áldozatot is igényelt, mégis arról győzött meg, hogy célszerűbb ha a lapot inkább esetleg nagyobb terjedelemben és beltartalmának is szigorubbil megválogatásával adom ki. Elhatároztam tehát, hogy a „Bácsország”-ot ezentul más irányban, nem a novellistikus irodalom produktumaival, hanem a közélet aktualitásaival fogom szerkeszteni és havonként kétszer, minden hó 1-én és 15-én és azonkívül rendkívüli kiadásokban fogom megjelentetni. A lap előfizetési ára is változást szenved a voltal. Előfizetési ára: egy negyedévre 2 kor., félévre 4 kor., egy évre 8 kor. Kérem tehát a tisztelt előfizető közönséget egyrészt arra, hogy eddigi hátralékaikat minden felszólítás bevárása nélkül is a laphoz beküldeni sziveskedjenek és hogy a „Bácsországot” továbbra is szives pártfogásukban részesíteni sziveskedjenek. Az új előfizetés tehát folyó évi október hó 1-én kezdődik,

amikor is a „Bácsország” legközelebbi száma megjelenni fog. A hirdető közönségnek pedig a hirdetésre alig akad e megyében alkalmasabb lapja, mert hiszen alig van község a Bácskában, ahová a lap nem járna. Szabadka, 1905. szeptember 22. Dr. Csillag Károly, a „Bácsország” politikai és szépirodalmi lap fel. szerkesztője és kiadója.

Telefontarifa. Az utóbbi évtizedek közgazdasági és kulturális föllendülése a telefon fejlődésére is kedvező befolyást gyakorolt. A telefonigazgatás a helyi viszonyokhoz és a közönség igényeihez alkalmazkodva, évről-évre új meg új területeket von be az országos telefon-hálózatba s ezzel új utakat nyit meg és új összeköttetéseket teremt ott is, ahol a közvetlen forgalmat eddig sajnosan nélkülözték. A telefon ilyenformán nemcsak a nagyobb városok, hanem a kisebb községek részére is hozzáférhetővé válik s ma már nemcsak a vagyonosabb osztály, hanem a lakosság zöme is könnyű szerrel megszerezheti és teljes mértékben kihasználhatja amaz előnyöket, amelyeket a közvetlen szóbeli érintkezésnek a gyakorlati életben annyira bevált ez az eszköze nyújt. Ily körülmények között, a távbeszélők mostani beosztása és egymástól annyira elütő díjszába mellett, a telefon használatára utalt közönség immár égető szükségét érezte olyan megbízható kézikönyvnek, amelyben az általános tudnivalókon és az egyes viszonylatokra megállapított díjtételeken kívül megvan minden, amire a különféle elnevezésű és más-más rendeltetésű (városi, környékbeli, törvényhatósági, táviratközvetítő és interurban) telefon-összeköttetések használata közben lépten-nyomban szüksége van mindenkinek, aki telefont bérel, vagy egyáltalában telefonálni akar. Erre való tekintettel az érdeklődők figyelmébe ajánljuk Salamon Istvánnak, a kereskedelemügyi miniszteriumba beosztott posta- és táviró-főtisztnek, a közhasználatra szánt állami telefonokról Telefontarifa címmel közrebocsátott tartalmas művét, mely szakszerű utmutatással szolgál mindarra, amit tudni és követni kell annak, aki az állami telefonhoz előfizetőként csatlakozik, avagy a telefont valamelyik nyilvános állomásról kívánja használni. A nagy gonddal és a legújabb keletű rendelkezések felhasználásával készült utmutató részletes fölvilágosítást nyújt a belföldi és külföldi viszonylatokra megszabott tarifákon és forgalmi körökön kívül a telefon-berendezések fölállításához kötött előfeltételekre, valamint a vonalépítéssel és vezeték-fentartással járó költségekre nézve is, azért jó hasznát vehetik olyan községek és magánosok is, akik telefon fölállítását tervezik. Megrendelhető 2 koronáért a Budapesti Hirlap könyvkiadóhivatalában, valamint bármely könyvkereskedésben.

A „Vasárnapi Ujság” szeptember hó 24-iki száma 26 képpel jelent meg. Első helyén Kossuth békéscsabai szobrának s a szobor leleplezési ünnepélyének képe áll. Költeményeket Lévay József és K. Kippich Elek, elbeszéléseket gróf Zay Miklós és ifj. Hegedűs Sándor, történeti cikkeket Budavár régi életéből Takáts Sándor, magyaros izü képmagyarázatot (Peske Géza képéhez) Forgó János (Ágai Adolf) irtak bele; ezekhez járulnak a „Regénytár” mellékleten Nagy Endre eredeti és Hamlin Gorland angolból fordított regénye (képekkel), tárcacikk a hétről s több kisebb ismertető cikk. A képek közt vannak: 9 kép a szeptember 15-iki eseményekről, köztük pillanatfelvétel a képviselőház üléséről Kossuth Ferenc beszéde közben, 3 kép a bakui petroleum-források égéséről, 5 kép a Photo-club kiállításáról,

gróf Pálffy János tábornok Senyei Károly által készített szobrának, a király által ajándékozott tíz szobor közül a legújabbnak képe, kép a diósgyőri vasgyár temlomának alapkövetélni ünnepéről, egy virágzó agave. Megvannak a rendes heti rovatok is: Irodalom és művészet, Közintézetek, egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 4 kor., a „Politikai Ujdonságok”-kal és „Világkrónika”-val együtt 6 kor. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz.). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér. — A „Politikai Ujdonságok” és a „Képes Néplap” szerkesztését e lapok egyik régi munkatársa, Molecz Károly vette át.

Közgazdaság.

A komlópiacról. A mult heti lanya hangulathoz képest e héten valamivel lendült a külföldi piacokon a vételkedv, mert nemcsak hiányosan száritott (nedves) komlót hoztak fel, de jól száritottat is. Az árak ugyan nem igen emelkedtek, mert I. o. saazi 50 kgrjáért most is csak 110—120 koronát fizetnek s a nürnbergi piac még kevesebbet jelez, de elég az, hogy nemcsak a cseh helyeken, de Ausztriában, Stájerben, Galiciában is szélesebb mederben indult meg a vásárlás. Nálunk még csend van: legalább van időnk jól kitisztogatni, száritani s zsakolni a komlót. Segesvártt csak 1—2 vidéki sörgyáros vásárolt 30—40 zsák komlót 100—140 koronás áron per 50 kgrként. A külföldi kereskedők (s a kőbányai sörgyárosok) még nem jelentek meg, de Petrőcön sem, ahol szintén csak egy-két helyi ügynök vásárolt. Utolsó hírek szerint némely külföldi területen nehezen szárad a komló, Angliában csak az elsőrendű tobozokat szedik le, sok cseh vidéken csak $\frac{2}{3}$ termés van: olyan jelek, melyekből következtetni lehet, hogy az idén is csak elérjük az 1902-iki árakat. Nagyobb mozgalom várható Segesvárt október 5—15-ike közt s Petrőcön október 6-tól 14-ig. — r — s.

HIRDETÉSEK.

13604. sz.

polg. 1905.

Hirdetmény.

Prohászka István és társainak özvegy Andraskó Simonné és társai ellen Kumbaja község határának tagosítása iránt beadott kereset alapján a per jegyzőkönyvi tárgyalására határnapul **1905. évi szeptember hó 30. napjának d. e. 9 órája** kitűzetik s arra a felek azzal idéztetnek meg, hogy akkor ezen kir. törvényszék pertárában meghatalmazott ügyvédek által jelenjenek meg, mert különben ha felperesek meg nem jelenének, az 1868. évi 54. t. c. 111. §-ának 2-ik bekezdése értelmében fog ítélet hozatni, ha egyik fél sem jelenik meg, ugyanazon t. c. 113. §-a értelmében fog intézkedés tétetni, ha pedig a keresetben megjelölt alperesek nem jelennek meg, ugy a netán meg nem jelenő alperesek s különösen a távollevő és ismeretlen érdekeltek részére is kirendelt ügygondnok, dr. Dávid Arthur bacsalmási ügyvéd által fognak az urbéri törvények értelmében a per során képviseltetni.

Kelt Szabadkán, 1905. évi augusztus hó 8-án.

A szabadkai kir. törvényszék.

9691/p. urb. 1905. szám.

3-1

Kérvénye Bellán Mátyásnak Dunaacséb községi urbéri földek tagosítási eljárásának megindítása iránt.

Végzés.

Ezen kérvény folytán Dunaacséb községe urbéri természetű külsőségeire a tagosítás megengedése tárgyabani eljárás megindítottatik, e célból is a helyszínén megejtendő nyomozásnak az irányban leendő loganatosítása végett, hogy forog-e fent valamely, a törvényben gyökerező avagy szerződésen alapuló oly gátló ok vagy körülmény, mely a tagosítás alá veendő külsőségek jogi természetét, mivelési ágak s netán még szükségesnek mutató körülmények tisztázása, valamint Dunaacséb község előjárósága által az eredeti kataszteri birtokivék alapján a tagosítandó külsőségekről készitendő név- és birtok-kimutatás összeállítására dr. Molnár Géza kir. törvényszéki bíró kiküldeték.

Utasítottatik Dunaacséb község előjárósága, hogy a birtokában levő eredeti kataszteri birtokivék alapján, kiküldött bíró által adandó utasítás szerint két példányban név- és birtok-kimutatást készítsen, ezen kimutatás egyik példányát Dunaacséb községhezánál haladéktalanul közszemlére tegye ki, a másik példányát pedig a kiküldött bírónak adja át.

Felhivatnak Dunaacséb községe urbéri természetű külsőségeinek birtokosai és tulajdonosai, hogy a közszemlére kitenni rendelt név- és birtok-kimutatást tekintésük be, s amennyiben annak helyessége tekintetében bármi kifogásaik vagy észrevételeik lennének, azokat legkésőbb a szavazásra alább kitűzött határidőn, illetve a szavazás megkezdése előtt kiküldött bírónak szóval jelentsék be, avagy írásban terjesszenek elő, amikor is a felszólamlások általa elintéztetni fognak.

Egyben Dunaacséb urbéri természetű külsőségeinek birtokosai megszavaztatni rendeltetnek, hogy a tagosítás megengedését közülik kik akarják és kik ellenzik, mely ekként elrendelt szavazásnak Molnár Géza kiküldött kir. törvényszéki bíró által fogantatására Dunaacséb községhezához határidőül **1905. évi november hó 11-ik napjának délelőtti 8 órája** kitűzetik, amely időre is a szavazáshoz az összes érdekelt birtokosok — minden egyéb külön meghívó mellőzésével — jelen végzés által oly figyelmeztetéssel és törvényes következmények terhe mellett hivatnak meg, hogy szavazati jogot csak a név- és birtok-kimutatásba felvett birtokosok gyakorolhatnak, és pedig vagy személyesen vagy közjegyző, avagy községi előjáróság által kiállított vagy hitelesített meghatalmazások alapján megbízottjaik által.

Különösen figyelmeztetnek az érdekelt birtokosok arra, hogy mindazon birtokosoknak birtokai, kik szavazati jogukat bármi okból is nem gyakorolnák, illetve a szavazásban akár személyesen, akár megbízott útján részt nem vennének, azokról a törvény és gyakorlatnak megfelelőleg az vélelmeztetik, hogy a tagosítás megengedését óhajtják, akarják, miért is annak idején birtokaik a tagosítást óhajtó birtokosok fognak számíttatni.

Utasítottatik Dunaacséb község előjárósága, hogy ezen végzés egy példányát a községhezánál haladéktalanul közszemlére tegye ki, a végzés tartalmát a községben szokásos módon (templom előtt hirdetés, dobszó, egyéni bemondás) legalább három ízben bizonyos időközökben a legkiterjedtebb módon tegye közhírré, adja a birtokosság tudomására.

Ugyancsak utasítottatik Dunaacséb község előjárósága arra is, hogy az ismert tartózkodású, de Dunaacsében nem lakos birtokosokat ezen végzés tartalmáról kérvényező költségére ajánlott levélben értesítse, az erről szóló postai feladók vevényeket és ezen végzésnek megfelelő módon történt közhírrététét igazoló községi bizonyítványt a szavazást megelőzőleg kiküldött bírónak adja át.

Az ismeretlen és távollevő birtokosok részére ügygondnokul dr. Adámovich István ügyvéd kirendeltetik.

Felhivatik Bellán Mátyás kérvényező, hogy a felmerülő költségekre 8 nap alatt 200 koronát előlegezzon, azt posta útján küldje meg.

Miről érdekeltek értesítettnek.

Ujvidéken, 1905. szeptember hó 18-án.

A kir. törvényszék, mint urbéri bíróságtól.

Az ujvidéki kir. törvényszék.

Parkok, villa és házi kertek, gyümölcsösök, községekben utcai fásítás és terek rendezését, tervezéseket, alakításokat és ujonnan rendezéseket úgy helyben mint vidéken elvállal

Csérer Gyula

3-2 **városi kertész Zombor.**

Újdonság!!!

15 perc alatt száradó szobapadló

EMAIL
LAKK.

1 üveg 2 kor. 40 fl., 1/2 üveg 1 kor. 30 fl.
0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.

Legfinomabb

Borostyán lakk.

0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.

Fehér, vörös és fekete

EMAIL.

Mosdók, ablakdeszkák, hintók stb. mázolására. 6-3

PARQUET fénymáz és viasz.

Fehér, sárga és sötétsárga színben.

KAPHATÓ:

ifj. Heindlhofer Róbert

fűszer- és csemegekereskedésében
ZOMBORBAN

Hirdetmény.

Az Őrszállási polgári olvasó-egylet **vendéglőst keres.**

A vendéglős f. évi november hó 1-én tartozik helyét elfoglalni. Ajánlók **folyó évi október hó 10-ig** az elnökségnél jelentkezhetnek, ahol a részletes feltételeket megtudhatják.

2-1

Az elnökség.

6294/1905.

Pályázati hirdetmény.

Bajsa községben megüresedett községi végrehajtói állásnak betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Az állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben 600 korona.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi október hó 26-áig** annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Topolya, 1905. szeptember 21.

C s á s z á r,

2-1

főszolgabíró.

2054. sz. 1905.

Bérbeadási hirdetmény.

Szilberek község tulajdonát képező, eddig nagyvendéglőtül használt 2 lak-, 2 korcsma- és 2 vendégszoba, 1 konyha, 1 mosókonyha, 1 éléskamra, 1 félszer, 1 pince, 2 istálló és 2 padlásból álló épület a hozzátartozó udvar és kerttel 1906. évi január hó 1-től 1908. évi december hó 31-ig terjedő 3 évi időtartamra **1905. évi október hó 11-én délelőtt 9 órakor** Szilberek községhezánál nyilvános szóbeli árverés útján a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 1000 korona, melytől 10% készpénzben bánatpénzül az árverés megkezdése előtt leteendő.

A többi árverési feltételek alulirt előjáróságnál megtudhatók.

Szilberek, 1905. szeptember 25.

3-1

Előjáróság.

53. szám.

II. 1905.

KIHIRDETÉS.

A bácsszentiváni anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezető-helyettese kihirdeti, hogy:

1. Pajzán Béla, ki családi állapotára nézve nőtlen és akinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) magánhivatalnok, lakóhelye Beocsin (Szerémszég), születési helye Budapest, ideje 1879. évi január hó 28-ik napja s aki Pajzán Róbert és neje szül. Kern Lujza ujvidéki lakosok fia

2. Walter Gizella, ki családi állapotára nézve hajadon és akinek vallása római katolikus, lakóhelye Bácsszentiván, születési helye Belobreska, ideje 1886. évi április hó 4-ik napja s aki Walter János belobreskai lakos és neje szül. Jeanplong Katalin bácsszentiváni lakos leánya, egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhivatnak mindazok, akiknek a nevezett házassulókra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesénél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési hely községi előjárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsék be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: Bácsszentivánon és a „Bácska” című lapban.

Bácsszentivánon, 1905. szeptember 24-ik napján.

Kolling Márton,
anyakönyvvezető-helyettes.

2-2

„Progress“

egészségi cigaretta,
mely a legfinomabb papirból
készül és nikotint felfogó
gyapottal van ellátva, kizá-
rólag csak

4-2

Gombos E. Berta

m. kir. dohányárudájában nagyszerbtemplom
mellett kapható Zomborban.

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázó-szer puha padló számára.

Keil-féle fehér glazur fénymáz mosdók számára 90 fl.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fl.

Keil-féle padlófénymáz 90 fl.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

8-7

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

Ritka alkalmi vétel!

Bámulatos olcsón!

Villanyos csillár kiállítás.

A legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.

VILLANYVILÁGÍTÁSI BEVEZETÉSEK

a legmesszebbmenő szavatolás mellett.

Petroleum és gázlámpák

villanyra átalakíttatnak

Teltsch Gáspár

optikai és elektrotechnikai műintézetében

ZOMBORBAN 20-21

Bámulatos olcsón!

Bámulatos olcsón!

Szőlővessző!

A világhírű **DELAWARE** adja a
legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell!

A szőlészet kincse.

A phylloxerának ellentáll!!!!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk
bármikinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

Nagymennyiségű sima és gyökeres

Delaware vessző eladás.

Cím:

Szigyártó és Takáts

szőlőteleptulajdonosok. *—4

Telep: Alsó-Szeged. Központi iroda: Felső-Szeged.
Somogy megye.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Miért nem kér mutatványszámot?

Ha szinmagyar, független politikanak és szó-
kimondó állásfoglalásnak híve, * * * * *
Ha korán reggel akarja * * * * *
Ha ujságját megkapni, * * * * *
Ha félnappal korábban akarja olvasni azt,
Ha ami az előző napon történt, * * * * *
Ha a világ összes eseményeiről gyorsan akar
értesülést kapni, * * * * *

Ha már reggel akarja olvasni az előző
napi egész országgyűlést, * * * * *
Ha gyönyörű fényképekben akarja látni
Ha a fontosabb eseményeket, * * * * *
Ha a közgazdaságról teljesen tiszta képet akar látni és
Ha a teljes áru- és értéktőzsdéi tudósítást, * * * * *
Ha ingyen és bérmentesen akar kapni egy teljes regény-
könyvtárt és karácsonyra egy bő tartalmú diszalbumot,

akkor fizessen elő a

MAGYAR HIRLAP

című független politikai napilapra.

ELŐFIZETÉSI ÁRAI: Havonként 2.40 kor. || Félévenként 14.— kor.
Negyedévenként 7.— „ || Évenként 28.— „

Ha ingyen akar mutatványszámhoz jutni, úgy forduljon a kiadóhivatalhoz:
BUDAPEST, V. ker., HONVÉD-UTCA 10. sz.

Olcsobb mint bárhol! Pontos kiszolgálás!

VILLANYOS LÁMPÁK!

Ajánljuk dús raktárunkat modern stíliú villanyos lámpákban, bámulatos olcsó áron, teljesen szerelve és a vezetékhez kapcsolva!

A grammophon társaság (író angyal védjegy) képviselőjét megnyertük Zombor és környéke részére; raktáron tartunk nagy választékban kifogástalan működésű **GRAMMOPHONOKAT** és **LEMEZEKET.**

A triesti **LINOLEUM** (parafa szőnyeg) óriási raktárát is a n. é. közönség b. figyelmébe ajánljuk.

Kéhherneműek, izléses nyakkendők, csipkék, szalagok, karlsbadi porcellán servicek, **BERNDORFI ALPACCA** és **ALPACCA** ezüst.

Chinaezüst és bronz dísz tárgyak olcsó áron.

A n. é. közönség szives látogatását kéri

Goldfáhn Sándor és Fia,

Zombor, Kossuth Lajos-utca.

Esőernyők, gyermekkoosik, utazó bőröndök, játékok, tajtékpipák. Szolid elvek.

ITT MEGRENDELHETŐK:

VÁLTÓK
GYÁSZLAPOK
SZÁMLÁK
LEVÉLFEJEK
NÉVJEGYEK
ELJEGYZÉSI ÉS
ESKETÉSI KÁRTYÁK
SÍMA- ÉS
DOMBORNYPATU
MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI INTÉZETE

ZOMBORBAN

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

**PAPIR- és IRÓSZEREK
A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON.**

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK

ÉS A
KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

TELEFON SZÁM: 18.

A „BÁCSKA“ KIADÓHIVATALA.

ITT MEGRENDELHETŐK:

HIRLAPOK
MŰVEK
NAPTÁRAK
TÁBLÁZATOK
FALRAGASZOK
KÖRLEVELEK
TÁNCVIGALMI
MEGHÍVÓK
TÁNCRENDÉK
ÉTLAPOK